

గుణము కొంచెముండి గాపు చదువులున్న
ఫలమదేమి చదువవిలువదేమి
పంట పండని షూమి పది ఎకరము లొల
కొంచెమైన చాలు మంచి షూమి.

విద్యార్థులారా.

ఈనాటి విద్యార్థులు కేవలము భౌతికమైన, ప్రాకృతమైన విద్యలందు త్రణ్ణ భక్తు
లను కనపరుస్తున్నారు గానీ మానసిక సంబంధమైన, అంతర్జీవ సంబంధమైన, ఆత్మ సంసిద్ధత
ను కృషి చేయటం లేదు.

మేఘములు మింటిపై చేరి మెసలుచుండ
వాటి దాపున విద్యుత్తు వరలు నల్లు
విద్యవెనుకను జ్ఞానంబు వెలయువలయు

ఈనాటి విద్యలందు ఒకవైపున ప్రాకృతిక సంబంధమైన వాంఛలచేత, ప్రాచీన దురభిమానము
లచేత, కులమతము సంబంధము చేత మానవత్వమునే కోల్పోయి కేవలం విజ్ఞానాసము
పరచిపోయి గ్రంథపరిచయము మాత్రమే గావించు కుంటున్నారు విద్యార్థులు. ఈనాటి విద్య
ధన నిమిత్తమై అనుభవిస్తున్నారు. కాని గుణ నిమిత్తమై విద్యనభ్యసించటం లేదు. విద్యచెడ్డది
కాదు. ధనము కూడ చెడ్డది కాదు. మానవుని గుణమే దీనికి మూల కారణము. సత్యసంకల్పము
లచేత మానవుని వృద్ధియము నింపుకున్నప్పుడు ఈ ధనము విద్య సాధ్యమయ్యేటట్లుగా పడతాయి.
దుర్గుణములచేత, దురోహ చనలచేత, దుర్భావములచేత వృద్ధియన్ని నింపుకున్నప్పుడు
ఈ విద్యాధనములు రెండు దుర్జనియోగ మవుతాయి.

సద్వినియోగ దుర్జనియోగములకు ముఖ్యకారణం మానవుని మనస్సేకాని
విద్య, ధనములు కాదు. దీనికి చక్కని ఉపమానము. తెల్లని బొటాని ఎఱ్ఱని సీసాల్ పోసినప్పుడు
ఆవీరు ఎఱ్ఱగా మారుతుంది. అదే పరిపక్షమైన నీరు నలంరంగు సీసాల్ పోసినప్పుడు ఆ

అజలమే నలం రంగుగా మారుచుంది. అదే విధముగా మానవుడు అర్జునించిన విద్యకొని, ఆర్జునిచే
 ధనముగాన పరిశుద్ధమైన బాటిల్ లో వేసినప్పుడు పరిశుద్ధముగానే కనిపిస్తాయి. రజ్జు గుణ సంబం
 ధమైన ఎట్టని బాటిల్ లో వేసినప్పుడు ఇది ఎట్టగా కనిపిస్తాయి. ఇది మానవ దేహమనే బాటిల్ లో
 వేసినప్పుడు, ఈ మానవ దేహములో ఘోరమయ పరివర్తన వివిధంగా ఉంటుండే దాని గుణముల పొందు
 తుంది. ఈ విద్యా ధనములరెండు కూడ రజ్జు గుణ సంబంధమైన వృత్తియందు చేరినప్పుడు రజ్జు
 గుణ సంబంధమైన ప్రవర్తనను ఈరెండు అనుభవిస్తాయి. సాత్విక గుణమనే వృద్ధయంత్ర ప్రవేశించి
 నప్పుడు ఈ విద్యా ధనములు సాత్వికంగా ఉంటాయి. కనుక మానవుని గుణములకు దీనికి మూలాధారము
 కని ధనవిద్యల మంచి చెడ్డలు వివేకము కాదు. మానవునిలో ఎన్ని శక్తులుండినప్పటికీని గుణము
 లో ప్రధానమైన శక్తి లోకపోయినప్పుడు ఈ విద్యా ధనములరెండు వృద్ధమై పోతాయి.

శివాజీకి విద్యచేకూడ గుణము ఎక్కువ. దేహసంబంధమైన తైర్ల సాహసములు కూడా
 బాగు ఉన్నవ. సైనిక ధార్మిక గుణములు అధికంగా ఉండేవి. కనుక శివాజీ ధర్మ మార్గములో ప్రవేశిం
 చే, దేశములో ధర్మస్థానాపింజాలని ప్రయత్నించి, సమాజమును పవిత్ర మార్గములో ప్రవేశింప
 చేయాలని సంకల్పించి పరిస్థితులు పురంభమైనప్పుడు యుద్ధమును ప్రవేశించాడు. ఆ గుణము
 యొక్క ప్రభావమే, ఆ యుద్ధములో స్త్రీలు పరాజయం పొందినప్పుడు వారికి కష్టాన్ని అయినా చూడ
 క వారిబంధువులు అప్పగించి వారిని సంక్షిన్నత వచ్చుట శివాజీ. అతని కుమారునికి శార్దూల్య
 మములు అధికంగా ఉండేవి. గుణము చక్కగా ఉండేది. కనుకనే శివాజీవలె, శివాజీ కుమారుడు
 శంభుడు, కర్మ ప్రతిష్ఠలు నిలుపుకో లోక పోయాడు. కనుక పుత్రుల కాలమునుండి మన గౌరవ దేశము
 శిల సంపత్తికే ప్రధాన గౌరవము అందిస్తూ వచ్చింది. విదురుడు కూడ ఈ గుణముల చేతనే పెరు
 ప్రభావము ఆర్జున్ కు వచ్చాడు. అవైయ అక్రమ అనాచారము లో మాత్రము తాను అంగీకరించే వాడు
 కాదు. ధృత రోష్ట్రునకు ఎన్ని విధములుగానో బోధ చేస్తూ వచ్చాడు. ఇట్టి దుర్మార్గులైన కుమారులుండే
 కంటే పోతే బాగుండునని ధృత రోష్ట్రునకు బోధ చేశాడు. నూరుమంది పుత్రులున్న ధృత రోష్ట్రుడు ఏ
 సుఖములు అనుభవించాడు. ఏ పుత్రులు లేని సద్గుణవంతుడైన శుకుడు ఏ దుర్గుణులు పొందాడు
 కనుక గుణములు వెలిగించే ఒక్క పుత్రుడైనా కాదు. గుణములేని పుత్రులింతమంది ఉండినప్పటికీ
 ఏమి ప్రయోజనము. అది అనేక విధములుగా బోధ చేశాడు. ద్రౌపదిని నిండుసార్లు పరాభవం
 జరిపిన సమయంలో మహాజ్ఞాని అయిన భీష్ముడు, ద్రౌపదిని, కృపాచారుడు, కృపాచారుడు అందరూ

అలాంటి దేశాలు. ఆమె ఒక్కటి ఒక ప్రశ్న అడిగింది. 'ఓ తామహాలా! పెద్దలూ గౌరవనీయులైన సభ్యులూ! ధర్మజుడు నన్నొక టాన్ డెనా? టాన్ డెనా? నన్నొక టాన్?'. తాను ఇది నన్నొకను. తాను ఇది న తరువాత నన్ను ఇది తాను అధికారం అతనికే తెలు. అంతేకాక. నాను ఇదుగురు భర్తలున్నారు. అందులో ఒక్క భర్త మాత్రమే ఇట్టే ఇది వ్రాయమవుతుందా? విదుమంది అంగకరింబల కదా. ఇది వ్రాయమైన మార్గమా? అని ప్రశ్నించంది. ఒక్కటూ పలకలేదు. ఆ మనము చూడవ విదురుడు భీ ఈ హస్తినా పురమూ ఉండేకంటే అడవులలో కొలం గడుపుకోటం మెలని అనిదె వస్తినా పురము వదిలొడు. అట్టి పవిత్రమైన గుణశబ్దైన వృక్షులు ప్రాచీన కొలము నుండి భారతదేశములో మాణిక్యముల వరే మెరు స్త్రువచ్చారు. వారు సమాజ సేవకై జీవితమునా అంతము గాంచి కుంటూ వచ్చారు. పైగా అవసరమైనప్పుడు గురువాళ్లను కూడా త్రవించి భగవంతుని అర్చితము గావిస్తూ వచ్చారు.

లోకములో తల్లి, పండ్రి, గురువు, దైవము ఈ నల్లరు పూజనీయులే. కానీ దైవాళ్లకు విరుద్ధముగా ప్రవర్తించినప్పుడు వారు తల్లికైనా సరే త్రవించారు, పండ్రినైనా త్రవించారు, గురువాళ్లను కూడా అర్జుంఖించారు. దైవానికి అర్చితమై పోయారు. శ్రీరాముని అడవులకు పంపిన తల్లికైన నిర్జలిమైన, నిశ్చలమైన, నిస్వార్థమైన శ్రీరాము చంద్రుని అడవికి పంపటమా? అట్టి దయా దక్షిణామూర్తి, ధర్మమూర్తిని నిశ్చారణముగా అడవికి పంపటమా? ఎంత క్రూర త్వము. రాముడు చేసిన దోషము ఏమిటి? అట్టి దోషరహితుడైన శ్రీరాము చంద్రుని అడవులకు పంపిన దా తల్లి ముఖమే చూడ కూడదని, తాను అరణ్యమునకు పోవటానికే సిద్ధ మయ్యాడు భరతుడు. పుత్రుల మైనదిని కోసం కాదు. స్వార్థ స్వప్రయోజనం కోసం కాదు. దైవం కోసం ఈ విధమైన ధర్మము చేశాడు. రాముడు సాక్షాత్తు నారాయణమూర్తి. ధర్మ మూర్తి. కనుక తాను పుత్రువాళ్లకు పరిపాలన నిమిత్తమై అరణ్యమునకు వెళ్ళాడు. అప్పుడు తల్లి ఆళ్లను కూడా మిలాడు భరతుడు.

ఇంక ప్రవ్వదుడు. ఎన్ని విధముల హానినామము విడువమని హానించినప్పటికీ దేవస్థానా విడుస్తాను కాని హానినామాళ్ల సేను విడువను అల్పాడు. నా ప్రాణముకైనా విడుస్తానుగానీ హానినామాళ్ల వదల న్నాడు. తల్లి వచ్చింది. బాధను సహించుకోలేక గుమారుని చెతులుపట్టు గుంది.

వల ఇటుల తనయా వలదు

హరి హరి యనగా కుమరా

వేమి హరియో ఇటు పలుక

ఎవరు నెర్పినారు ఈ నకు.

కానీ తల్లి తండ్రిలనైనా వదులు చాను గాన నేను వీరిని మాత్రము విడను. పట్టు పట్టి ఎన్నికప్పు ముక్కోనా, ఎన్ని దుక్కుములనైనా, ఎన్ని ప్రజాదములనైనా లాగు ఎదుక్కోనా హరి నామాన్ని స్మరిస్తూ వచ్చాడు. ఎలాంటి వరిస్థితిలోనైనా తల్లి తండ్రిల మాచివినలేదు. తండ్రి ఆళ్ల మిరిదైవం కోసం వచ్చాడు. కారణం ఏమిటి? హరిప్రియమిది ప్రవ్వదుడు. హరి ద్వేషి పార బ్రాహ్మణుడు. కనుక తండ్రినైనా వ్రేలించాడు ప్రవ్వదుడు.

ఇంక గురువు. శుక్రబార్షడు. బలి చక్రవర్తి దగ్గర చేరాడు. మహాప్రభూ! వట్టి సామాన్యుడు కాదు. కైవలం మాడు అడుగుల ఎత్తు మాత్రమే ఉన్నాడు కానీ మోహాకమలను వేరము చేసుకోగలడు. నవ్వు ఇతనిని సామాన్య బ్రాహ్మణుడని విశ్వసించకు. ఇతను మహావిష్ణు స్వరూపము. అతడు నందగ్గరకొచ్చి చేయి చూపుతున్నాడు. అంతమాత్రము చేత నవ్వు మరలపోయి నీపదవిని మరలపోయి అతనికి లాంగిపోవద్దు. 'అహో! ఎంతటి మహావాక్యమే ఉన్నానునను. శ్రీమన్నారాయణుడే వచ్చి నాయనా! నాకు ఇవ్వమని చేయి చూడ అడుగుతుంటే ఇంతకన్న మహా భాగ్యం ఏముంది. అడుగుతున్నాడు భగవంతుడు. ఎవరిని అడుగుతాడు. బ్రహ్మాండ మంతా తన చేతిలో ఉన్నవారిడు అడగటానికి వచ్చాడంటే నెనెంత అదృష్ట వంతుడను.

బ్రహ్మాండ మంతట ప్రబలు చుండెడి తనకు
అలయ మమర్చ అలవియగున
సర్వ జలంబుల సంచరించెడి తనకు
స్నానంబు చేయింప సాధ్యమగున
బ్రహ్మాండ మంతయు బాజ్ఞుల నుండగ
భక్త్య భోజ్యమలతనికి పెట్ట తగున

అలాంటి భగవంతుడే వచ్చి ఇవ్వమని నాదగ్గర చేయి చూపుతుంటే ఇచ్చినా చేయి పైకి అంటుంది. అడిగేవాని చేయి త్రింద ఉంటుంది. ఇంతకంటే మహా భాగ్యమా? ఇదే నా అదృష్టము. ఏమైనా గోసు ఇస్తాను అన్నాడు. గురువు ఆజ్ఞను కూడా ధిక్కరించి భగవంతునికి అడిగినదానిని అర్చితము

చేశాడు. ఎవరైనా దానం చేస్తే భూదానం చేయవచ్చు, గోదానం చేయవచ్చు, వస్త్రదానం చేయవచ్చు, సువర్ణదానం చేయవచ్చు, అన్నదానం చేయవచ్చు, దిబ్బదానం చేయవచ్చు, కానీ బలిచక్రవర్తి తనను తానే దానం చేసుకున్నాడు. ఈ ముగ్గురు దేనికోసం చేశారు? ముగ్గురు స్వార్థ స్వప్రయోజనాలకోసం కాదు. దైవం కోసమే చేశారు. తల్లి ఆళ్లమొరటుం భరతుడు దైవం కోసమే. రామ చంద్రుని కోసమే. ప్రహ్లాదుడు తండ్రి ఆళ్లమొరటుం దైవం కోసమే. తన కోసం కాదు. దైవం కావాలి. ప్రాచీన కాలమునుండి భారత దేశములో ఇలాంటి త్సగమూర్తులు భగ్గమూర్తులు ఎన్నో విధములుగా ఆదర్శము నందిస్తూ వచ్చారు.

దానము నకు, త్సగమునకు ఎంత వ్యత్యాసముంది. కానీ ఈనాటి ప్రజలు దానమును త్సగమును రెండింటినీ సమానంగా భావిస్తున్నారు. ఇది చాలా పొరపాటు. ఎవ్ తనకున్న దానిలో పరులకు కొంత దానము చేయవచ్చు. తనకున్న దానిలో దానము చేయవచ్చును. తాను కొంత స్వార్థముగా పెట్టుకొని పరులకు కొంత అందించవచ్చు. ఇందులో స్వార్థం, స్వప్రయోజనము కొంత ఉంటున్నాయి. త్సగముంటే అది కాదు. తనకేది ఇచ్చుమో తనకేది త్రొడికరమో దానిని ఇతరులకందించటం త్సగము. ఇల్లుంటికంటే మానవుడు దేనిని ఎక్కువగా ఇచ్చుటపిస్తాడు. తన ప్రాణమునే అభ్యర్థిస్తాడు. తన ప్రాణముకంటే అధికమైనది మరొకటి లేదు. కానీ త్సగముంటే ప్రాణములైనా అర్పించటమే. తనకేపు ప్పై దానిని ఇతరుల కందించటమే త్సగము. తనను త్రొడికరమైన వస్తువులు ఇతరుల కందించటమే త్సగము. కనుక త్సగమునకు దానమునకు ఎంత వ్యత్యాసముంది. నేను త్సగం చేశానయ్యా పలాన భూమి ఇతరులకందించానంటారు. కానీ అది త్సగము కాదు. పేరు ప్రతిష్ఠలకోసం చేసేది. త్సగము అమృతమయమైనది. ఎట్టి మార్పులు లేనిది. దానికంటే ఖుంఠనది మరొకటి లేదు.

నీవు అమృత ప్రతుడవు. నీ దేహము అమృతమైనది. ఇది క్రొత్తం చేసి కాదు. కేవలం రలిపోయింది, కూలిపోయింది, కలిపోయింది. కానీ ఆత్మ కాలేది కాదు. కూలింది కాదు. మారేది కాదు. కూలింది కాదు. ఎప్పటికీ ఒక్కోటే. అట్టి నీ త్సగమైన ఆత్మ స్వరూపమే ఈ అమృత స్వరూపము. కనుక త్సగము అమృతమయమైనది. అలాంటి త్సగమూర్తులు భారత దేశంలో ప్రాచీన కాలమునుండి నెటి వరకు కుడా వస్తున్నారు. ఈ భారత దేశములో అవతార మూర్తులు అవతరిస్తూ, అనేకమంది మహా నీయులవతరిస్తూ అనేక ప్రజాభయ సబ్బతూ వచ్చారు. బలిచక్రవర్తి యేకాదు. అజితచక్రవర్తి, దధీచి ఎంత త్సగము చేస్తూ వచ్చారు. శిబి చక్రవర్తి దగ్గరకు ఒక దేగ ఒక పావురమును తరముతూ

పట్టింది. ఆ సామ్రాజ్య శిశిచక్రవర్తి ఒడిలో పడింది. రాజా నన్ను రక్షించు రక్షించు అని వెడుకొంది. రాజా శిశిచక్రవర్తిని గమనించి ను పర్యాయం చేసి ఇందుకు ఇది నాటకం ఇదంతా. పాపమును రక్షిస్తానని అభయ మిచ్చాడు. దేగ వచ్చింది. రాజా! నేను తరుముతున్న పక్షిని నన్ను దాచుకుందుకు ఎలా వలపునుంది? నేను తరుముకు రావటం వలనకదా ఈ పక్షి నదగ్గరకు వచ్చింది. కాబట్టి ఈ సామ్రాజ్య నాది. నన్ను రాజువు. ఇన్నింటిని అనుసరించు. నన్ను. నా రాజకరిమను పాలించు. నాకు తెలుసు. నన్ను శరణు జొచ్చిన పక్షిని రక్షించుట నాకర్తవ్యము అన్నాడు. అది ఎవరి ఆజ్ఞారమో, ఎవరి ఆజ్ఞానం ఎవరి పాపమునో నాకు అక్కరలేదు. నన్ను శరణు జొచ్చిన వానిని రక్షించుట నాకర్తవ్యము. ఎవరితో నాకేమి? దేనికి నేను అభయ మిచ్చాను. నామాట తప్పటానికి వలకాదు. ఈ సామ్రాజ్యం బయట ఎంతో నాకండను కోసి నీకీస్తాను తనుకోమన్నాడు. కేవలము పరిక్ష నిమిత్తమై జరిగినది. అనుకొన్నాడు శరణులోని అవయవములను కోసి పోస్తా వచ్చాడు. కాని పక్షి తూగలేదు. అన్ని కండరములు కోశాడు. ఒక సామ్రాజ్యమును రక్షించే నిమిత్తము తన దేహమును కూడా త్యాగము చేస్తూ వచ్చాడు శిశిచక్రవర్తి. కడపటికి తన శరణు ఇందించుకోవాలని తోచినప్పుడు ఇందుకు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. నిన్ను పరిక్షించే నిమిత్తమై ఆడిన నాటకమిది. ఇది సామ్రాజ్యం కాదు. నేను దేగకాదు. నేను ఇందుకును. నీ త్యాగము నకు మెచ్చుకున్నాను. ప్రాణము నకు మించిన త్యాగముందా? దేహమే త్యాగము చేస్తానని చెప్పటం చేత ఇంద్రుడు ప్రసన్నుడయ్యాడు. శిశిచక్రవర్తి మానవతకు విలువ నందిస్తూ వచ్చాడు. ఇలాంటి త్యాగులు భారతదేశములో పెక్కులు గలరు.

వామనుడు మూడు అడుగులు అడిగాడు బలిచక్రవర్తిని. వామనుడు ఒక అడుగు భూమినంతో ఆశ్రమించాడు. రెండవ అడుగు ఆకాశమునంతో ఆశ్రమించాడు. మూడవ అడుగునకు స్థానమే లేదు. ఇంకో అడుగునకు స్థానమేక్కడ అడిగాడు వామనుడు. తన తల చూపించాడు. తన తలపైన మూడవ అడుగు పెట్టమన్నాడు. అప్పుడే దేవతలందరిలో భీతి బయలు దేరింది. అయ్యో నారాయణుడు ఎంతటి కఠినుడు అనుకున్నారు.

మేనమామ యని ఇంచుకైన లోసెంచక

కంస భూషానుని హింస చేసె

స్త్రీల యని చింత ఇంతయు లేక

చాటి గాత్రంబు తరిగి వెసె

ఆక్షమడి గిన తేదనకి డై బలయి

అతనిని పాటాళమనకు అణగ జ్రో.

ఇట్టి దయ తేని హరిని వె మందు భుజిని.

అనుకున్నారు. అరుణత ఇది పరక్ష నిమిత్తమై జరిగింది. ఈ పరక్షలో కూడా కొన్ని కష్టములు ఉద్భవించాయి. కడుపులో ఎపిండిసైటస్ అనే నొప్పి వచ్చింది. ఈ వచ్చిన సెప్టికావాలంటే డాక్టరు పెట్టిన సెప్టికావాలంటి. డాక్టరు కత్తి తో కోశాడు. డాక్టరు నిర్ణయం ఇచ్చాడు. కాదు. దయచేతనే చేశాడు. కొత్తగా సెప్టికావాలంటి. పుట్టిన సెప్టికావాలంటి పెట్టిన సెప్టికావాలంటి నివారణ గానించుకోవాలి. ఈ మానవులు కత్తను సారంగా అనుభవించే దానిని భగవంతుడు పెట్టే పరక్షలు కొంతవరకు సహాయము చేస్తాయి. భగవంతుడు ఎటుచొస్తా ఉపాసకునిగానే అపారము కాదు. కారణము ఏమిటి? భగవంతుడు నిష్కర్మ పరుడు. అతనికి స్వార్థము, స్వప్రయోజనము తెలియదు. తెలియనప్పుడు ఉన్నదని చెప్పటానికి ఎలా వలవుతుంది. స్వార్థము తెలియదు స్వప్రయోజనము తెలియదు. స్వార్థ స్వప్రయోజనములలో చేస్తూనే ఇతరులు అణిస్తారు.

అదివారి భ్రమ. ఈ భ్రమ ఉండినంతవరకు బ్రహ్మ భావము సుత్రించటానికి వలకాదు. భ్రమ హతగానే బ్రహ్మ లోలేదు. భ్రమ ఉంటున్నాడు వృద్ధయములో. ఆ వృద్ధయము అంగుళీ అర్థం, భ్రమను సహనమునుండి తప్పే బ్రహ్మ వాయి దానిలో కూర్చుంటాడు. భ్రమను, బ్రహ్మను ఇద్దరిని ఒకే సహనమున ముప్పై కుర్చు చెట్టుటకు విలుకాదు. కర్ర భ్రమలో ఇద్దరిని ఒకే సహనముపై కుర్చు పెట్టటానికి చూస్తున్నారు. మరు కుర్చు పెట్టుటకు ప్రయత్నించినా బ్రహ్మ లోడు. ఎందుకనగా భ్రమ ఉండక్కడ.

అయినపై కూర్చున్నప్పుడు అణగిన తనది. ఇంకొకరి అణగిన ఎలా కూర్చునేది. అతను తేలికాగానే గానీ నేను కూర్చును. ఇది కూడా బ్రహ్మ భావములో ఒక న్యాయము. ఈ విధముగా పరమాత్ముడు వారము చేస్తుంటాడు.

చదువులు ఎక్కువ తే హాయిగా గుణము ఉండాలి. గుణము ఎక్కువ ఉండి చదువు తక్కువ ఉండినా ఫలవాలేదు. పంట పండిన భూమి పది ఎకరముల పంట? పదిగజముల మంటపములు ఉంటే చాలు. మంట గుణము ఒక్కటి ఉండినా చాలు. ఏమిటి ఈ మంట గుణము? దైవము నకు ప్రతి కరమైనదే మంట గుణము. దీనిని లోకమంతా మెచ్చుకుంటుంది. లోకమంతా ఇతను దైవ స్వరూపుడురా! దైవము యొక్క గుణములే ఉంటున్నాడురా! అంటారు. గూమంది దైవ భక్త ప్రకారం నామస్మరణ చేస్తూ, అనేకమందికి సహాయము చేస్తూ సర్వ లోల ప్రవేశిస్తుంటే

దైవ సమానుడంటారు. త్విగమ దైవ స్వరూపమే. అట్టి త్విగమనను మనం పూనుకోవాలి. అట్టి త్విగమం స్వార్థరహితమైన త్విగమం. సమాజక్షేమము నిమిత్తమై మనము ఏవిధమైన త్విగమనకై సిద్ధంగా ఉండాలి. మనము చదివిన చదువులు సమాజమునకు ఉపయోగము కలవారితో మన చదువులెందుకోసం.. రావణుడు ఎన్నో చదువులు చదివాడు. రావణుని విద్యలు అజ్ఞానముగా మారాయి. కరణం ఏమిటి? ఆచరణలోపెట్టుకోడు. అర్థము ఏదైతే చదివాడు రాముడు. రాముడు చదివిన విద్యలు ఆచరణలోపెట్టు తూ వచ్చుడు. ఆరోగ్యము పొందాడు. ఏమిటి ఆరోగ్యము? అదే విశ్వార్థం కీర్తి మల్లదలు, అదర్థ జీవితము. సమాజము నిమిత్తమై రాముడు తన సర్వశక్తులు ధారపోస్తూ వచ్చుడు. రావణుడు తన సర్వవిద్యలు స్వార్థము కోసం వనియోగించాడు. ఇది పరార్థము అది స్వార్థము. పరార్థము యదార్థము. స్వార్థము అనర్థము. అనర్థమునకు కారణమైంది రావణుని చదువు. యదార్థమునకు శ్లెష మిచ్చింది రాముని చదువు. అనతి మొదలు నెటివరకు రామకీర్తి దేదీప్రమానముగా ప్రకాశిస్తున్నది. ఇన్నివేల సంవత్సరములు రామాయణము ఇంత సజీవంగా ఉన్నదంటే ఏవి త్రతను గుర్తించాలి. కేవలము చరిత్రలందు మాత్రమే పవిత్రమైంది కాదు. అందరి వృద్ధయములను పవిత్రము గావిస్తూ వచ్చింది. ఏమిటి HIS STORY? HIS STORY IS HISTORY. అదే రాముని చరిత్ర.

విద్యవంతులు అవిద్యను సమాజమునకుపయోగపెట్టి సమాజములో వారిని సరైన మార్గములోపెట్టటానికి ప్రయత్నించాలి. లోకమునకు హితమయ్యేదానిలో మనం విద్యలు ప్రవేశపెట్టాలి. విద్య విజ్ఞానమైనదిగా ఉంటుండాలి. సద్గుణములు విద్యలో అవర్ణవించాలి. ఇదే ప్రధానమైనది. లోకహితమును మనం ఆశించాలి. ఇదే ప్రధానమైనది. మంచగుణములు మనలోపెరగాలి. ఇలాంటి లోకహిత చదువులు చదివి ఏమి ప్రయోజనము? చదువులు చదవ వలసిందే. జీవన్మరణము ఉద్దేశము చేయవలసిందే. ఏరో ఏకారములో చదువును ఉపయోగపెట్టాలి. చదువుకంటే గుణము గొప్పది. అనతి చదువులను ధనమునకు అమ్ముకుంటున్నాము. వ్యాపారరంగముగా బయలు దెరింది. విద్య అమ్ముకొనేదికాదు. అడుక్కొనేదికాదు. విద్యపంచుకొనేది. ఒకరికొకరు పంచుకొనేది. పంచుకొనుటలో గోసంతట అదే అభివృద్ధి అవుతుంది.

విద్యార్థులారా! మరు విద్యను అర్జునీయిత తరువాత ఉద్దేశము చేసుకోవటంలో తప్పులేదు. కానీ ఉద్దేశములో గాటు సమాజము యొక్క సుక్షేమమును మనం ఆశించాలి. సమాజము యొక్క

సంక్షేమము మనం దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. సమాజ సేవలో పాల్గొనాలి. ఈ సమాజ సేవలో పాల్గొంటే
అంటే ఏమిటి? చదువుకున్నాను, సఫారీ డ్రెస్సు వేసుకున్నాను, తెల్లని దుస్తులు వేసుకున్నాను బజార్లు
పోతుంటా. ఇది సేవకాదు అనుకొని విసుగు పడకూడదు. బజార్లు ఊళ్లుటము పోవకాదు. నేను
ఉద్యోగము చేస్తున్నాను. ఉద్యోగము సంతోషముగా ఆత్మ శుభ్రతగా చేయి అదే సేవ. నేను వ్యాపారము చేస్తు
న్నాను. అన్నియు అంతమ మార్గములో కాక సంతోషముగా నా వ్యాపారము చేయాలి. ఇంచేకాదు. ఈనాడు
భారత దేశము ఈ దుస్థితికి రావడానికి మూలకారణము ఉంది. ఎవరి దుష్టత వారు సరిగా చేయటం లేదు.
ఇలాంటివారు భక్తజిందీ ఏమి ప్రయోజనము? డాక్టర్లుగానూ, నర్సులుగానూ తమ తమ కర్తవ్యములను
చేయక నిర్లక్ష్యంగా ఉంటారు. పెళ్ళింటు అక్కడ చాడ పడుతుంటే వారితో అవుతున్నదని పరుగెత్తి రావటం.
ఇది భక్తికాదు పిల్లలు. ఆ పెళ్ళింటును చక్కగా చూచుకో. ఆ పెళ్ళింటును ఎట్టి బాధలు రాకుండా
చూచుకో. అదియే నీ యొక్క సేవ. కర్తవ్యము. అక్కడ ఎడచిపెట్టి వారితో ఇస్తున్నారని పరుగెత్తి
పోతే భక్తి అవుతుంది. ఇది భక్తి కాదు. మార్గశుభము. అలాంటి వారికి ఎంత విన్నా భక్తి కుదరదు.
ఏది చిల్లల పాత్రలోకి పాయసం వాస్తే అంతా కొరికావాలి ఉంటుంది. ఎప్పుడూ బాళాయే. నీ వ్యవ
యముల నున్న చిల్లల. స్వార్థము స్వప్రయోజనము చేసి చిల్లల. ఎంత భక్తి కూరినా ఏమి ప్రయో
జనము. ఎవరి కర్తవ్యమును వారు సక్రమంగా చేయాలి.

కాలాట్రానాన మైనది ఇంకొకటి ఉంటున్నది: ఎంత మనము జీతము తీసు
కుంటున్నామో ఆ జీతమునకు తగినంత పని మనం చేయాలి. అప్పుడే మనము దేశ సేవ
చేసిన వారమవుతాము. జీతము ఎక్కువ తీసుకొని పని తక్కువ చేసేడి. అది దేశాన్ని మోస
ము చేసినట్లు వుంటుంది. ఇట్లైన జీతమునకు తగిన పని చేస్తున్నారా లేదా? అదే గావు సేవ.
ఇలాంటి సందర్భముల జీత మనం సేవ చేయాలి. నిజముగా ఎక్కువ జీతము తీసుకొని
ఎక్కువ పని చేస్తే మన భారత దేశము ఈ గతికి ఎందుకు వస్తుంది. జీతము తక్కువ పని
చేసే దేశము పాపం అప్పులు అడుగుతున్నారు. ఎవరికోసం అప్పు తీసుకుంటున్నారు. మి
నీ సేవ. జీతమునకు తగిన పని చేస్తే నష్టములే ఉండవు కదా! వలకు రూపాయలు జీతము
తీసుకునేది నయాపైసల పని చేసేడి. వ్రాయమా? ఇది వ్రాయమే కాదు. ధర్మమే కాదు!
ధర్మమే కాదు. పుచ్చుకున్న దానికి తగిన పని చేయాలి. అదే ధర్మము. ఆత్మకు శుభ్రతగా
ఉండాలి. అదే మనకు తగిన శాంతి. లేకపోతే శాంతి ఎక్కడ నుండి వస్తుంది. శాంతి, శాంతి

శాంతి అంటాము. ఏమిటా శాంతి. ఆది భౌతికము, ఆది దైవికము, ఆజ్ఞాత్మికము. మూడింటి
యందు శాంతి రావాలి. అందుచేతనే మూడు పల్లములు శాంతి చెప్పటము. దేవ రీతిగా
శాంతి రావాలి. మనస్సు రీతిగా శాంతి రావాలి. ఆత్మ రీతిగా శాంతి రావాలి. ఆజ్ఞాత్మికముగా
మన ప్రాచీన సంస్కృతియందు ఇంత నిగూఢమైన అంతర్దామములు మ్రోళ్ళించండి.

భారతీయ సంస్కృతి యందున్న పవిత్రత విదేశమునందు లేదు. ఆదివృక్షము
జ్యోతిషాది సంస్కృతి యుండే ఉంటున్నది. పిల్లలు పూర్ణనల్ చివ్వురు. సహనావవతు
సహనో భువక్తు. సహవర్తం కరవావస్తా. మొట్ట మొదట వేదము మ్రోళ్ళించినది ఇదే.
అందరము కలసి మెలసి ఉండాలి. అందరు ఒక తల్లి బిడ్డలుగా ఉండాలి. మనం కలసి మెలసి
చేసిన పనిలో అందరము సమంగా భాగము వహిస్తాము. నీనుండనో నాకు అంతనే. కష్టము
కాని సుఖముకాని పంచుకుందాం అని వేదము మొట్టమొదట మ్రోళ్ళించింది. ఈనాడు
వేదము మ్రోళ్ళించే పండితులు సక్రమమైన మార్గమును ఉచ్చరించక వారి లోచనది ఉచ్చరించ
యదార్థము మూసిపెడుతూ వచ్చారు. అది వారి డోషముకాదు. వారికి తెలియదు. వేదము
ఉచ్ఛరిస్తున్నారేగానీ వేదార్థము వారికి తెలియదు. అర్థము తెలియకుండా వేదము ఉచ్చరించ
టము వృద్ధము. అర్థము తెలియనప్పుడు ఏమి ప్రయోజనము? మొకందరికి తెలుసు మఱొసు
లోగానకొకరికి ఉండేది. ఆమెకంఠం వీక్షియే క్రోలవరే ఉండేది. ఆమెపేరే గానకొకరి. ఆమెకు
త్రాగరాజు కీర్తనలు ఇచ్చుము. అయితే తెలుగు తెలియదు. త్రాగరాజు కీర్తనలన్ని తెలుగులో ఉంటా
యి. త్రాగరాజు పాడాడు. 'నీ పాగడ కుంటే నీకేమి రామా' నీను పాగడ కుంటే నీకేమి తక్కువ
రామా. ఆమె సుస్వరము లో నీ పాడా వింటే నీకేమి రామా. పాగడ కుంటే పాడాడింటే ఎంత
వ్యర్థము చెప్పండి. తమళములో గకారము, తకారము లేదు. డకారము, దకారము లేదు. లేదు.
పాగడ కుంటే అనటాని పాడాడింటే అంటారు. సంగీతములో శ్రవణానందముగా ఉంటుందిగానీ
అర్థములో ఘోరముగా ఉంటుంది. వేదము చెప్పుటానికీ ఇంగుమని చెప్పవచ్చుగానీ అర్థము
తెలియనప్పుడు అంతా శ్రవణానందమే. మననానందము లేదు. మననానందము రావాలి. ఈ
విధమైన పవిత్రత గుర్తించటానికీ ప్రయత్నించాలి. నీటి విద్యుత్తులు భౌతికాధారములు. బస్సు
విషయాలుకూడా ఆజ్ఞాత్మికరంగములో అర్థము తెలిసి మనం ప్రవర్తించాలి.